

**SCIENCE
PROBLEMS.UZ**

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar
fanlarning dolzarb
muammolari

Son 8 Jild 4

2024

SCIENCEPROBLEMS.UZ

**ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ
ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ**

№ 8 (4) - 2024

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2024

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Укташ Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Аброр – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

Турсунов Равшан Нормуратович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллӣ Университети;

Холикулов Ахмаджон Боймаҳамматовиҷ – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллӣ Университети;

Габриэльян Софья Ивановна – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Миллӣ Университети.

Сайдов Сарвар Атабулло ўғли – катта илмий ҳодим, Имом Термизий халқаро илмий-тадқиқот маркази, илмий тадқиқотлар бўлими.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Раја Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Насирходжаева Дилафруз Сабитхановна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Остонокулов Азамат Абдукаримович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент молия институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўқтамович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Хожаев Азизхон Саидалоҳоновиҷ – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Фарғона политехника институти

Холов Актам Ҳатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Ҳамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б, Тошкент молия институти;

Шакаров Кулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яхшиликов Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Сайдова Камола Усканбаевна – фалсафа фанлари доктори, "Tashkent International University of Education" халқаро университети;

Хошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Ўроқова Ойсулув Жамолиддиновна – фалсафа фанлари доктори, доцент, Андижон давлат тибиёт институти, Ижтимоий-гуманитар фанлар кафедраси мудири;

Носирходжаева Гулнора Абдукаҳаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Турдиев Бехруз Собирович – фалсафа фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Бухоро давлат университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳасанов Шавкат Аҳадович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Бахронова Дилрабо Келдиёрова – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Мирсанов Ғайбулло Қулмурадович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Салахутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Рахман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАР:

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуротовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Хуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Файбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Утемуратов Махмут Ажимуратович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳакимов Комил Бахтиярович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Юсупов Сардорбек Баходирович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Амирор Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судъялар олий кенгаши хузуридаги Судъялар олий мактаби;

Жўраев Шерзод Юлдашевич – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Бабаджанов Атабек Давронбекович – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Раҳматов Элёр Жумабоевич - юридик фанлар номзоди, Тошкент давлат юридик университети;

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Хашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети хузуридаги педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

Каюмова Насиба Ашуревна – педагогика фанлари доктори, профессор, Қарши давлат университети;

Тайланова Шоҳида Зайневна - педагогика фанлари доктори, доцент;

Жуманиёзова Мұхәйё Тожиевна – педагогика фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Ибрахимов Санжар Урунбаевич – педагогика фанлари доктори, Иқтисодиёт ва педагогика университети;

Жавлиева Шахноза Баходировна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети;

Бобомуротова Латофат Элмуродовна - педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Васила Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Хайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбаҳор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психологияси кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Шамшетова Анжим Карамаддиновна – психология фанлари доктори, доцент,

Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;
Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт бўлими психологик хизмат бошлиғи.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодира Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;
Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

Содиқова Шоҳида Мархабоевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси.

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насриддин Атакулович –сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;
Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич –сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхатига киритилган.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари” электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:
scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:
(99) 602-09-84 (telegram).

07.00.00 – TARIX FANLARI

<i>Бегамова Насиба Холмурзаевна</i>	
МУСТАҚИЛЛИК ЙИЛЛАРИДА АГРАР СОҲА ХОДИМЛАРИНИНГ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШДА ХАЛҚАРО ҲАМКОРЛИКНИНГ РОЛИ (ЎЗБЕКИСТОН ЖАНУБИЙ ВИЛОЯТЛАРИ МИСОЛИДА)	11-19
<i>Насиратдинов Сапар Жеткербай-улы</i>	
ЭТНОГРАФИК ТАДҚИҚОТЛАРДА ФОТОГРАФИЯНИНГ ЎРНИ	20-25
<i>Нарманов Феруз Асфандиёрович</i>	
ТАЪЛИМ ТИЗИМИДА ЖАЛОЛИДДИН МАНГУБЕРДИ ҲАЁТИ ВА ФАОЛИЯТИНИНГ ҮҚИТИЛИШИ	26-30
<i>Rustamov Ilxomidin</i>	
“O’ZBEKISTON - 2030” STRATEGIYASI – XALQ STRATEGIYASI (YANGI O’ZBEKISTON TARIXI)	31-34
<i>Normo’mnov Aziz</i>	
О’ZBEKİSTONLIK SPORTCHILARINING PARAOLIMPIYAMUSOBAQALARIDAGI ISHTIROKI	35-39
<i>Turdiboyeva Gulmira</i>	
VOYAGA YETMAGANLAR HUQUQBUZARLIGIGA QARSHI KURASH BO’YICHA TARG’IBOTLAR SAMARASI	40-44
<i>Xamidova Shoira Rasulovna</i>	
PARASPORT TURLARI VA ULARNING QONUNIYATLARI	45-51
<i>Ахмедов Жасурбек Зокиржонович</i>	
МАДАНИЯТШУНОСЛИК ВА НОМОДДИЙ МАДАНИЙ МЕРОС ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ ФАОЛИЯТИ ТЎҒРИСИДА	52-54

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

<i>Raximov To’xtabek Jumaboyevich</i>	
KICHIK BIZNES KORXONALARINING EKSPORT SALOHIYATINI OSHIRISHGA TA’SIR QILUVCHI OMILLAR TAHLILI	55-60
<i>Allaberganov Xushnud Allamberganovich</i>	
TASHQI SAVDO SALOHIYATINING MINTAQА IQTISODIYOTIDA TUTGAN O’RNI	61-68
<i>Амбарцумян Анастас Алексеевич</i>	
МЕЖДУНАРОДНЫЕ ТРАНСПОРТНЫЕ КОРИДОРЫ: СИНЕРГЕТИЧЕСКАЯ ВЫГОДА И ПОИСК РЕШЕНИЯ НЕПРОСТЫХ ЗАДАЧ	69-81
<i>Baqoeva Dilfuzा</i>	
SANOAT KORXONALARIDA SOTUV TIZIMINING OLIB BORILISHI, MOHIYATI VA YO’NALISHLARI	82-86
<i>Adilov Mirkomil Miralimovich</i>	
TIJORAT BANKLARI KREDIT QO’YILMALARINING MANBALARINI TAKOMILLASHTIRISH	87-93

Donayev Sheroli Burxonovich

DON MAHSULOTLARI KORXONALARIDA RIVOJLANTIRISH ASCENT

STRATEGIYASINING AHAMIYATI 94-101

Kaxarov Jasur Abulkosimovich

ГАСТРОНОМИЯ ТУРИЗМИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ ТАШКИЛИЙ-ИҚТИСОДИЙ

МЕХАНИЗМЛАРИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ 102-109

Rahmonov Shukhrat Shavkatovich

ТУРИСТИК МАҲСУЛОТ ДИВЕРСИФИКАЦИЯСИННИНГ НАЗАРИЙ АСОСЛАРИ .....

110-117

Sherov Alisher Bakberganovich

OLIY TA'LIM MUASSASALARINI MOLIYALASHTIRISHNING HUQUQIY ASOSLARI 118-129

09.00.00 – FALSAFA FANLARI

Tag'oyeva Dilnavoz Narziqulovna

МАHMUDXO'JA BEHBUDIY MA'RIFATPARVARLIK G'OYALARI VA ULARNING IJTIMOIY-

AXLOQIY MUNOSABATLARDAGI KONSTRUKTIV MOHIYATI 130-135

Muhamedov Asror

G'ARB RENNESANSIGA TURTKI BO'LGAN OMILLAR 136-145

Aripova Zulfiyaxon Saljanovna

HOZIRGI ZAMONDA ETIKA VA ESTETIKANI O'QITISHNING AMALIYIJTIMOIY

AHAMIYATI 146-151

Abdumalikov Abdulatif Abidjanovich

INSONNING TABIATGA NOOSFERAVIY MUNOSABATINI YUKSALTIRISH

ZARURIYATI 152-156

Xolmatov Uchqunjon Xamidullayevich

AXBORIY-PSIXOLOGIK VA MADANIY TAHDIDLAR SHAROITIDA MILLATLARARO TOTUVLIK

VA HAMJIXATLIKNI TA'MINLASHNING TA'LIMIY-TARBIYAVIY VAZIFALARI 157-162

Шоназаров Жамшид Шухратович

ЖАДИДЛАР ФОЯЛАРИ ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН СТРАТЕГИЯСИ БИЛАН ҲАМОҲАНГ 163-168

Xo'janova Tamara Jo'raevna

YANGI O'ZBEKISTONDA YOSHLARINI AXBOROT URUSHI DAVRIDA MAFKURAVIY

TAJOVUZLARDAN ASRASH OMILLARI 169-174

Quchqorov Javlon Suyundik o'g'li

MILLIY G'OYA VA DEMOKRATIK O'ZGARISHLAR DIALEKTIKASIGA MADANIY HODISALAR

SIFATIDA QARASH 175-179

Muxtorova Tutixon

GLOBALLASHUV JARAYONLARIGA FALSAFIY YONDASHUVLARNING O'ZIGA

XOS JIHATLARI 180-186

Rahmonova Mavluda Abdusamadovna

ABDURAUF FITRATNING "OILA" ASARIDA JAMIYAT MA'NAVIY-AXLOQIY RIVOJIGA DOIR

QARASHLARI TAHLILI 187-194

Pirnazarov Nurnazar

- TANA, RUX VA MA'NAVIYATNING INSON BORLIG'IDAGI AKS ETISHINING
FALSAFIY TAHЛИLI 195-201

Ismailov Dilshod Baxriddinovich

- DAVLAT FUQAROLIK XIZMATCHILARI FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING
MA'NAVIY-AXLOQIY SEGMENTI: KOMPARATIV YONDASHUV 202-209

10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI

Yuldasheva Shaxnoza Azimboyevna

- RAY BREDBERI VA ISAJON SULTON ASARLARIDA MA'RIFATPARVARLIK MOTIVLARI
TALQINI 210-216

Bozorbekov Ahmadbek

- O'ZBEK TERMINOLOGIYASIDA TEXNIK, ZAMONAVIY LOGISTIKA SOHASIDAGI
TERMINLARNING YASHALISH MODELLARI VA PARADIGMATIKASI 217-230

Xamrayev Fozilbek Yo'lidoshevich

- ZAMONAVIY O'ZLASHMALARNI MILLIYLASHTIRISHDA O'ZBEK TILINING TARIXIY ZAXIRA
MANBALARIDAN FOYDALANISH 231-236

O'tebaeva Dilbar

- TURKIY TILLARGA UMUMIY BO'LGAN EKOLOGIK ATAMALAR 237-242

Asqarova Shaxnoza Kamolidinovna

- EPIK KLISHELAR HAMDA ULARNING INGLIZ VA NEMIS TILLARIDAGI TALQINI
("ALPOMISH" DOSTONI MISOLIDA) 243-247

Kadirova Zaynab Bakoyevna

- INGLIZ TILIDAGI REKLAMANING LINGVISTIK XUSUSIYATLARI 248-252

Allaberganova Nilufar Matnazar qizi

- QOFIYA ASOSLARIDAGI MATNLARNING LINGVOKOGNITIV XUSUSIYATLARI 253-256

Nabiyeva Rushana Jamol qizi

- OZIQ-OVQAT MAHSULOTLARI NOMLARI LEKSIK-SEMANTIK GURUHINING MA'NOVIY
GURUHLARI VA ULARDA YANGI O'ZLASHMALARNING ISHTIROKI HAQIDA 257-262

To'rayeva Iroda Sheramatovna

- FOLKLORIZMLAR TIZIMIDA ETNOGRAFIK FOLKLORIZMLARNING O'RNI VA
SPETSIFIKASI 263-268

Qodirova Munisa Erkinjon qizi

- BADIY MATNDA QO'LLANILGAN SAN'ATGA OID TERMINLARNING LEKSIK TIPOLOGIYASI
(INGLIZ VA O'ZBEK TILLARI MISOLIDA) 269-272

G'aniyeva Nozanin G'ayratovna

- MARKAZIY OSIYODA JADID AYOLLARINING PATRIARXAL TUZILMALAR VA
MUSTAMLAKACHILIK ZULMIGA QARSHI CHIDAMLILIGI VA QARSHILIGI 273-277

Zaripova Dilfuza Baxtiyorovna

- TURKIY ADABIYOTDA "IBROHIMI ADHAM" QISSALARI TAHЛИLI 278-284

Eshniyazova Maysara Beknazarovna

- ALISHER NAVOIYNING "ARBA'IN" ASARIDAGI HADISLAR BAYONIDA G'OYAVIY-BADIY
IFODA MUKAMMALLIGI 285-292

Raxmonova Dildora Mirzakarimovna

- O'ZBEK JADID ADABIYOTIDA OVRUPO MADANIYATI TALQINI 293-298

12.00.00 – YURIDIK FANLAR

<i>Axmedshayeva Mavlyuda Axatovna</i>	
MARKAZIY OSIYO DAVLATLARI HUQUQIY TIZIMLARIDA KODEKSLASHTIRISH	
JARAYONINING AYRIM NAZARIY-HUQUQIY MASALALARI	299-306
<i>Узакова Гўзал Шариповна</i>	
ШАҲАРЛАР ВА БОШҚА АҲОЛИ ПУНКТЛАРИДА АТРОФ МУҲИТНИ МУҲОФАЗА	
ҚИЛИШНИНГ ЭКОЛОГИК-ХУҚУҚИЙ ТАЛАБЛАРИ	307-325
<i>Пулатова Нодирахон Собиржоновна</i>	
ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВЫЕ АСПЕКТЫ УСТРАНЕНИЯ СУДЕБНЫХ ОШИБОК В ОБЕСПЕЧЕНИИ	
ПРАВ ЧЕЛОВЕКА	326-332
<i>Nizamatdinov Kayrat Keunimjaevich</i>	
MOBIL ALOQA XIZMATI KO'RSATISHDA MILLIY ALOQA OPERATORLARINING FAOLIYATINI	
HUQUQIY TARTIBGA SOLISHNI TAKOMILLASHTIRISH	333-341
<i>Абдурахманова Нодирахон</i>	
ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В	
ОНЛАЙН АРБИТРАЖАХ: МЕЖДУНАРОДНЫЕ И НАЦИОНАЛЬНЫЕ АСПЕКТЫ	342-345
<i>Bokiyev Jahongir Nurmatjon o'g'li</i>	
TA'LIM OLISH HUQUQINING GENEZISI HAMDA UNING YURIDIK TABIATI	346-356
<i>Madiyev Faxriddin Xoshim o'g'li</i>	
SHAXSIY HAYOT DAXLSIZLIGI HUQUQINI TA'MINLASH MASALALARI	357-368
<i>Утапов Фурқат</i>	
ИНДИВИДУАЛЛАШТИРИШ ВОСИТАСИ СИФАТИДА ТОВАР БЕЛГИСИНИНГ ХУҚУҚИЙ	
МАҚОМИ	369-374
<i>Dilboboyev Nozimbek Shavkat o'g'li</i>	
XALQARO VA MILLIY DARAJADA INVESTITYA QONUNCHILIGINING RIVOJLANISH	
TENDENSIYASI	375-381
<i>Назарова Марҳабо</i>	
ГОСУДАРСТВЕННАЯ ПОЛИТИКА И РАЗВИТИЕ ЖЕНСКОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В	
УЗБЕКИСТАНЕ	382-386
<i>Абулхайров Рустамхон Ибодуллаевич</i>	
ПОРТЛАШ СОДИР БЎЛГАН ЖОЙНИ КЎЗДАН КЕЧИРИШНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ВА ЎТКАЗИШ	
МАСАЛАЛАРИ	387-400
<i>Абдусамиева Дилрабо Абдувахоб кизи</i>	
ВОПРОСЫ РЕСОЦИАЛИЗАЦИИ БЫВШИХ ОСУЖДЕННЫХ В НЕКОТОРЫХ	
МЕЖДУНАРОДНЫХ СТАНДАРТАХ.....	401-406
<i>Abdikhakimov Islombok</i>	
LEGAL RELATIONS AND STAKEHOLDERS IN QUANTUM TECHNOLOGIES REGULATION: A	
COMPREHENSIVE ANALYSIS OF GOVERNANCE FRAMEWORKS	407-412

13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI

<i>Djabbarova Nilufar Baxtiyarovna</i>	
TALABA-QIZLARDA LIDERLIK SIFATLARINI RIVOJLANTIRISHDA FALSAFIYPEDAGOGIK	
YONDASHUVLARNING ROLI	413-417

<i>Mamatqosimov Jahongir Abirqulovich</i>	
BO'LAJAK REJISSYORLARNING KASBIY KOMPETENTLIGINI ADABIY ASARLAR ASOSIDA RIVOJLANTIRISHDA DEBYUT MASHG'ULOTLARINING AHAMIYATI	418-423
<i>Kurbanova Shukurjon Yeldashbayevna</i>	
HOFIZ XORAZMIY DIDAKTIK QARASHLARINI O'RGANISHNING HOZIRGI HOLATI	424-429
<i>Ismoilova Shodiyaxon Xusanboy qizi</i>	
NEMIS TILIDAN KEYIN INGLIZ TILI O'RGANISH JARAYONIDA FONETIK INTERFERENSIYANI YUZAGA KELTIRUVCHI OMILLAR	430-435
<i>Salimov Ma'ruf Eshdovlat o'g'li</i>	
O'QUVCHILARNI VATANPARVARLIK RUHIDA TARBIYALASHNING PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI	436-439
<i>Палванова Умида Бахрамовна, Тургунов Собитхон Таушулатович, Якубова Азада Ботировна</i>	
ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ ОБУЧЕНИЕМ СТУДЕНТОВ НАВЫКАМ ОКАЗАНИЯ ПЕРВОЙ ПОМОЩИ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ СИСТЕМНОГО ПОДХОДА	440-444
<i>Rasulova Fotima Farxotovna</i>	
O'QUVCHILARNI IJODIY FIKRLASHGA YO'NALTIRISHNING NAZARIY VA USLUBIY YO'NALISHLARINING ILMIY TAHLILI.....	445-450
<i>Saidxo'jayev Muhammadxo'ja Ma'rufxo'ja o'g'li</i>	
YOSHLARNI MA'NAVIY-MA'RIFIY TARBIYALASHDA IJTIMOIY - PEDAGOGIK OMILLAR VA ULARNING SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'llARI.....	451-456
<i>Utepbergenov Aydos Janabayevich</i>	
SAHNA NUTQI O'QITISHNING O'ZIGA XOS JIHATLARI	457-461
<i>Nozima Muqimovna Hamdamova</i>	
MAJBURIY FANLARDAN TALABLARNING KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHDA GRAFIK DASTURLARIDAN FOYDALANISH	462-467

Received: 30 July 2024

Accepted: 5 August 2024

Published: 15 August 2024

Article / Original Paper

FACTORS OF PROTECTION OF YOUTH OF NEW UZBEKISTAN FROM IDEOLOGICAL ATTACKS DURING THE INFORMATION WAR

Khujanova Tamara Jurayevna

Denau institute of Entrepreneurship and pedagogy

Abstract. In new Uzbekistan, protecting the minds of young people from various ideological attacks and strengthening their patriotism is becoming stronger day by day. This process is explained philosophically in the article, the issues of avoiding ideological attacks entering the minds of young people in various ways, and effective use of modern information technologies are studied. At the same time, views and scientific opinions on combating ideological attacks were revealed in accordance with the spirit of the time.

Keywords: globalization, theory, methodology, mass spirituality, threats to spirituality, weakening and solidarity.

YANGI O'ZBEKİSTONDA YOSHLARINI AXBOROT URUSHI DAVRIDA MAFKURAVİY TAJOVUZLARDAN ASRASH OMILLARI

Xo'janova Tamara Jo'raevna,

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti dotsenti, f.f.n.

Annotatsiya. O'zbekiston yoshlaini turli axboroturushi davrida mafkuraviytajavuzlardan asrash, ularning vatanparvarligini kuchaytirish davrning talabi sifatidan kundan-kunga kuchayib bormoqda. Mazkur jarayon maqolada falsafiy tarzda yoritilgan bo'lib, yoshlar ongiga turli yo'llar bilan kirib kelayotgan mafkuraviy xurujlardan saqlanish, zamonaviy axborot texnologiyalaridan unumli foydalanish masalalari tadqiq etilgan. SHu bilan birga, mafkuraviy xurujlarga qarshi kurashishga doir qarashlar va ilmiy fikrlar davr ruhi bilan monand ohib berilgan.

Kalit so'zlar: globallashuv, nazariya, metodologiya, ommaviy ma'naviyat, ma'naviyatga qarshi tahdidlar, zaiflashish va hamjihatlik.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V4I8Y2024N24>

Kirish. Hozirgi kunda globallashuv va axborotlashgan jamiyat sharoitining salbiy va ijobjiy jihatlarini o'rganish yoshlar ijtimoiy-ma'naviy hayotini barqarorligini ta'minlashda asosiy vazifalardan biri hisoblanadi. YOshlarning ijtimoiy-siyosiy faolligini oshirish, ularning huquqiy va ma'naviy madaniyatini yuksaltirish, jamoatchilik, ma'naviy-ma'rifiy va ta'limgartarbiya muassaasalari zimmasidagi ma'suliyatli vazifadir. Shuningdek, yoshlar muammosini hal etish va bu jarayonda davlat va jamoatchilik tashkilotlarining faoliyati, xususan inson faolligini yanada takomillashtirish muhim jarayondir.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili (Literature review). Qadimgi davrlarda axborot urushlari sifatida tarixiy manbalarda ko'rsatilgan usullar ko'p hollarda og'zaki an'analar, miflar, diniy hikoyalar va turli xil rivoyatlarni o'z ichiga olgan. Masalan, Eron tarixida ishonchli

bo'limgan manbalarda Axamanishlar saltanati davridagi mag'lub dushmanlar haqidagi mubolag'ali hikoyalar mashhur bo'lgan. Bu kabi miflar, Axamanishlar davlatining kuchi va hukmronligini ulug'lash uchun ishlatilgan [3, 112-118-bb].

Rim imperiyasi davrida ham axborot urushlari, ayniqsa, siyosiy propaganda shaklida namoyon bo'lgan. Imperator Avgustning hukmronligi davrida raqiblarini obro'sizlantirish va o'z siyosiy kuchini mustahkamlash maqsadida she'rlar va monumental inshootlar orqali muayyan imidj yaratish ishlari amalgalash oshirilgan [4, 245-261-bb].

Shuningdek, qadimgi Misrda fir'avnlar haqida tarqatilgan ilohiylik da'volari va ko'rsatilgan keramatlar ham axborot urushlarining bir ko'rinishi bo'lgan. Fir'avnlarning xudolar bilan bevosita aloqada ekanligi haqidagi tushunchalar, ularning ma'naviy va siyosiy hokimiyatini mustahkamlash uchun ishlatilgan [5, 191-199-bb].

Axborot urushlarida dezinformatsiya usuli asosan dushmanlarning harakatlarini noto'g'ri baholashga yoki ularning rejalarini chalkashtirishga qaratilgan bo'lib, bu usul qadimgi davrlarda ham, zamonaviy davrlarda ham ko'p kuzatilgan [6, 157-162-bb].

Har bir davr va hududga xos bo'lgan axborot urushlari usullari har xil madaniyatlar tarixini o'rganishda katta ahamiyatga ega. Ular nafaqat o'sha davr hayoti va qarashlarini aks ettiradi, balki bizga hozirgi davr axborot urushlarini yaxshiroq tushunishda yordam beradi.

Qadimgi davrlarda axborot urushlari asosan yozma manbalar, she'riyat va san'at kabi vositalar orqali yuzaga kelgan. Ushbu mavzu yuzasidan tayyorlangan ilmiy matnda turli davlat olimlarining tadqiqotlariga tayangan holda, ularning asarlari va nashr etilgan sahifalari bilan birga quyidagi ma'lumotlarni keltirib o'tamiz:

Qadimgi davrlarda axborot urushlari, asosan, yozma manbalar orqali olib borilgan. She'riyat, mifologiya, san'at asarlari va hatto me'moriy inshootlar, axborotni tarqatish va jamoat fikrini shakllantirish uchun ishlatilgan.

Har bir olimning tadqiqoti, qadimgi davrlarda axborot urushlarining qanday amalgalash oshirilgani va ularning jamiyatga ta'sirini chuqr tushunishga yordam beradi. Bu kabi tadqiqotlar o'tmishdagi axborot texnikalarini va ularning zamonaviy dunyodagi analoglari bilan taqqoslash imkonini beradi.

Qadimgi davrlarda aholi orasida qo'rqtish va vahima keltirib chiqarish uchun foydalanilgan axborot texnikalari o'ta xilma-xil va maqsadga muvofiq bo'lgan. Ayniqsa, siyosiy va diniy hokimiyatlar tomonidan, hukmdorlarning o'zlarining maqomini mustahkamlash yoki dushmanni kamsitish maqsadida tez-tez qo'llanilgan.

Misol uchun, taniqli qadimgi Yunon tarixchisi Herodot o'zining "Tarix" asarida (mil. av. 5-asr) qanday qilib hukmdorlar va davlat arboblarining dushmanlari haqida yolg'on xabarlar tarqatish orqali ularni qo'rqtish va o'zlarining siyosiy rejalarini amalga oshirishga harakat qilishlarini bat afsil bayon qilgan. Uning ta'kidlashicha, ayniqsa Persiya imperiyasi bu usullarni keng qo'llagan. Bu kabi xabarlarning asosiy maqsadi dushman qo'shinlarini ruhan tushkunlikka tushirish va ularning harbiy qobiliyatlarini susaytirish bo'lgan.

Bundan tashqari, qadimgi Rimda ham axborot texnikalaridan keng foydalanilgan. Polibiyning "Umumiy Tarix" asarida (mil. av. 2-asr) qayd etilishicha, Rim siyosatchilari aholi orasida qo'llaniladigan axborot texnikalarini mohirlik bilan boshqarishgan. Ular jamoatchilik fikrini o'zlarining maqsadlari yo'lida yo'naltirish uchun axboratni buzib ko'rsatish, yolg'on gaplar tarqatish va hatto teatrlar orqali siyosiy propaganda olib borishni ham mahorat bilan amalgalash oshirganlar.

Qadimgi Misrda esa fir'avnlar va ruhoniylar jamoatchilik orasida qo'rqtish va vahima keltirib chiqarish maqsadida ruhiy bosim texnikalaridan foydalanishgan. Fir'avnlar o'zlarining xudo sifatidagi tasvirini mustahkamlash uchun aholi orasida o'zlarining ilohiy kuch va qudratlari haqida hikoyatlar tarqatishgan. Bu hikoyatlar ko'pincha diniy matnlarda, ayniqsa "O'liklar Kitobi" (mil. av. 1550-50 yillar) kabi asarlarda o'z aksini topgan.

Shunday qilib, qadimgi davrlarda axborot texnikalarining asosiy maqsadi jamoatchilik fikrini yo'naltirish va ma'lum bir guruh yoki hokimiyatni qo'llab-quvvatlash yoki uni pasaytirish bo'lgan. Bularning barchasi zamonaviy axborot urushlarining erta namunalarini tashkil etgan va bu jarayonlar tarixiy manbalar orqali o'rganib chiqilgan.

Tadqiqot metodologiyasi (Research Methodology). Maqolani yoschich jarayonida analiz va sintez, induksiya va deduksiya, dialektik, retrospektiv, qiyosiy tahlil va tizimli yondoshuv kabi tadqiqot usullaridan foydalanildi.

Tahlil va natijalar (Analysis and results). O'zbekiston Respublikasi Prezidenti SH.M.Mirziyoevning ta'kidlashicha, "Bugungi kunda yon-atrofimizda diniy ekstremizm, terrorizm, giyohvandlik, odam savdosi, noqonuniy migratsiya, "ommaviy madaniyat" degan turli balo-qazolarning xavfi tobora kuchayib borayotganini hisobga oladigan bo'lsak, bu so'zlarning chuqur ma'nosи va ahamiyati yanada yaqqol ayon bo'ladi. Haqiqatan ham, hozirgi vaqtida yoshlar tarbiyasi biz uchun o'z dolzarbli va ahamiyatini hech qachon yo'qotmaydigan masala bo'lib qolmoqda. Bugungi tez o'zgarayotgan dunyo insoniyat oldida, yoshlar oldida yangi-yangi, buyuk imkoniyatlar ochmoqda" [2].

Globallashuv davrida tahdidlarning turlari, tez ta'sir o'tkazish yo'llari ko'paydi va ommalashib bormoqda. Ularning quyidagi turlarini sanab o'tish mumkin: diniy ekstremizm, xalqaro terrorizm, giyohvandlik, ommaviy madaniyat, odam savdosi, kosmopolitizm, ludomaniya, missionerlik, prozelitizm, nigelizm, zo'rovonlik, neofashizm, shovinizm, egotsentrizm, individulizm, OITS, starizm (yulduzlarga ko'r-ko'rona taqlid), vandalizm (madaniy va moddiy yodgorliklarni vayron qilish), axloqsizlik, fohishabozlik, behayolik, bir jinsli nikohlar, xeppining (vahshiyona ko'ngil ochishlar).

Tadqiqotlarga ko'ra, 2023 yilning boshidagi statistikaga e'tibor qaratadigan bo'lsak, internetda 1,97 mld veb-saytlar majudligi aniqlangan. SHulardan 12 foizi pornografik ma'lumotlar yoki ularni tashuvchi bo'lib xizmat qilar ekan. 10 mingdan ziyod veb-saytlar o'zini o'zi halok qilish va zo'rovonlikka asoslanganligini ko'rish mumkin. Bugungi kunda dunyoda internet foydalanuvchilar soni 6,16 mld ga etgan. Bu esa, er shari aholisining 64,4 foizi internetdan foydalanadi, deganidir. Bir yil ichida internet foydalanuvchilar 1,9 foizga o'sdi. Ko'rinish turganidek, an'anaviy ma'lumot almashishlar va texnologiyalar va OAVlar o'rnini raqamli texnologiyalarga bo'shatib bermoqda.

Shu bilan bir qatorda yoshlar faoliyati bilan bog'liq bo'lgan ko'pgina muammolarni tahlil qilishda ularning ijtimoiy, iqtisodiy va ma'naviy xususiyatlarini quyidagicha ko'rsatish mumkin:

- jamiyatda, ayniqsa hududlarda yoshlarning ijtimoiy hayotningg barcha jabhalaridagi o'rni va rolini baholashda ilmiy yondoshuvlarning to'laqonli emasligi;
- yoshlar guruhlari va ijtimoiy faoliyatining davriy chegaralarini aniqlash masalalari to'liq ilmiy asoslanmaganligi;
- yoshlarning ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy va ma'naviy jarayonlarga ijtimoiylashuvining o'ziga xos xususiyatlarning spetsifikasi to'liq o'rganilmaganligi;

- yoshlarning mehnat jamoasida adaptatsiyalashuvi, ya'ni ko'nikish qobiliyatlarining darajalari, me'yorlari va mezonlarining to'liq tahlil etilmaganligi.

Bugungi milliy yuksalish sharoitida mamlakatimizda yoshlarni insonning ma'naviy takomilini yuksaltirish, ma'rifatli shaxs etib tarbiyalash muhim ustivor yo'naliшhga aylandi. Bu esa, ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashning tarkibiy qismi bo'lib, yoshlarning mamlakatda olib borilayotgan islohotlarda faol ishtirokchi bo'lishini ta'minlaydi. Q.Quronboevning ta'kidlashicha, "Adolatli, demokratik jamiyatni qurish va rivojlanishish sharoitida mamlakatda ijtimoiy-siyosiy barqarorlikning ta'minlanishi bilan birga aholi ongu tafakkurida ma'naviy-ruhiy qadriyatlarning qaror topishi insonlar dunyoqarashining tubdan o'zgarishi, O'zbekistonning milliy taraqqiyotining rivojlanishiga xizmat qilmoqda" [7, 237-b.].

Yoshlar har bir jamiyatda faol ijtimoiy qatlama hisoblanadi. Jahon mamlakatlarida yoshlar qatlami va ularning yosh tarkibiga nisbatan turli xil yondashuvlar mavjud. Xususan, xalqaro YUNESKO tashkiloti 17 yoshdan 25 yoshgacha bo'lganlarni yoshlar qatlamiga kiritadi. Evropa Ittifoqi davlatlarida esa, 16 yoshdan 30 yoshgacha (ba'zan 35 yoshgacha) bo'lgan aholi vakillari yoshlar qatlami sifatida e'tirof etiladi. SHuningdek, MDHning aksariyat mamlakatlarida 14 yoshdan 30 yoshgacha bo'lganlar yoshlar hisoblanadi, ammo Ukraina davlatida 14-35, Qozog'iston davlatida da 14-29 yoshlilar ushbu toifaga kiritiladi. O'zbekiston Respublikasida esa 14 yoshdan 30 yoshgacha bo'lganlar yoshlar hisoblanadi.

«Insonga e'tibor va sifatli ta'lim yili» Davlat dasturida “2023/2024 o'quv yilidan boshlab bosqichma-bosqich umumiy o'rta ta'lim muassasalarida o'quvchilarni umuminsoniy va milliy qadriyatlар, vatanparvarlik ruhida tarbiyalash, shuningdek, ularda kommunikativ ko'nikmalar, tanqidiy va kreativ fikrlash, jamoa bo'lib ishlash, tadqiqotchilik kabi ko'nikmalarni shakllantirishga yo'naltirilgan ta'lim dasturlari amaliyotga kiritilsin” [1], degan ijtimoiy vazifa belgilangan bo'lib, yoshlarni globallashuv davrida ma'naviy qadriyatlarga sodiqlik ruhida tarbiyalash maqsad qilingan.

Yoshlarni tadbirkorlik, kitobxonlik, axborot texnologiyalari, innovatsion g'oyalarini qo'llab-quvvatlash, psixologik xizmatlar ko'rsatish hamda liderlik qobiliyatini shakllantirish bo'yicha ishlar olib borish muhim jarayondir. Joylarda innovatsiya va texnologiya transferi markazlari, texnoparklar, laboratoriylar, startap va biznes akseleratorlar tashkil etish, fundamental, amaliy va innovatsion loyihalarini qo'llab-quvvatlash va doimiy moliyalashtirish masalalarini yanada kuchaytirish muhimdir.

Mamlakatimizda 30 yoshgacha bo'lgan yoshlar 19 milliondan ortiq yoki aholining 55 foizini tashkil qiladi. Mehnat bozoriga har yili 600 ming yoshlar kirib kelayotgan bo'lsa, kelgusi 10 yilda bu raqam 1 millionga etadi. YOshlarga ijtimoiy manfaatlarini ta'minlash maqsadida 9500 ta mahallaga fidoyi va tashabbuskor yoshlar etakchilari tayinlandi. Bu tizim orqali yoshlarga 100 dan ortiq imkoniyatlar yaratildi. Birgina 2022 yilni o'zida yoshlar tadbirkorligi uchun 4 trillion so'm kredit berilib, 150 mingta loyiha ishga tushirilgan, 325 mingta ish o'rni yaratilgan. SHu bilan birgalikda 43 ming hektar ekin maydoni ajratilib, 435 ming yoshlar bandligi ta'minlangan, 32 mingdan ziyod yoshlarga subsidiya orqali mehnat qurollari olib berilgan.

«Yangi O'zbekiston yoshlari tashabbuslari» jamg'armasi va elektron platformasi tashkil qilinishi belgilandi. Jamg'armaga 100 million dollar yo'naltirilib, bu mablag'lar iqtidorli yoshlarning eng yaxshi g'oya, startap va loyihalariga qulay va engil shartlarda, zarur bo'lsa foizsiz ajratiladi. IT-parklar bo'yicha tajribadan kelib chiqib, hududlarda «Kreativ park»lar ham

tashkil etiladi. Ularga IT-park rezidentlariga berilgan imtiyoz va engilliklar qo'llanadi. «Yoshlar daftari» jamg'armasi mablag'lari ham ko'proq kasb o'rgatishga, bandlikni ta'minlashga xizmat qilishga yo'naltirilmoqda.

Yoshlarning hududlarda ijtimoiy muammolarni hal etishlari innovatsion faoliyklari darajalarini aniqlash borasida sotsiologik tadqiqot o'tkazildi. So'rovda respondentlarga "Mahallalarda ijtimoiy muammolarni hal etishda yoshlar faolligi va innovatsion tashabbuslarining o'rni qanday darajada deb o'ylaysiz?", degan savol bilan murojaat qilindi. Ishtirokchilar tomonidan quyidagicha javoblar olindi: 1) Bu borada yoshlarning faoliyati yaxshi darajada – 24%, 2) Bu borada yoshlarning faoliyati yomon darajada – 15%, 3) Bu borada mahallaning faoliyati o'rtacha darajada – 50 %, 4) Bu borada bir narsa deyishim qiyin – 11% [8]. Mazkur so'rov natijalari shuni ko'rsatmoqdaki, hali joylarda ba'zi yoshlarning joylarda aholining ijtimoiy muammolarini hal etishdagi ishtiroki etarli emas. Ushbu mavzuni ba]zi bir jihatlari professor G.K.Masharipovning ilmiy tadqiqotlarida o'rganilgan [9, 364 b., 10, 210 b., 11, 62-64-bb., 12, 91-93-bb.]. Ushbu tadqiqotlar bilan tanishishni maslahat beramiz. Yoshlar muammolarini o'rganish, tahsil etish, xulosalar tayyorlash va takliflar berishda quyidagi chora-tadbirlarni amalga oshirish muhimdir: 1.Targ'ibot-tashviqot ishlarini tashkil etish. 2.Suhbatlar, sotsiologik tadqiqotlar o'tkazish. 3.Seminar trening, ilmiy anjuman o'tkazish. 4.O'quv, uslubiy qo'llanma nashr etish. 5. Ommaviy axborot vositalarida chiqishlarni muntazam tashkil etish.

Xulosa va takliflar. YOshlar ma'naviyatini yuksaltirishda quyidagi masalalarga e'tibor qaratish muhim:

- yoshlarning jamiyat taraqqiyotidagi faoliyatlariga yana kengroq yo'l ochish va uni ta'minlash uchun ularning o'zlaridagi faoliik, islohotlar jarayonlariga kamarbastalik, islohotlarga ishonch, demokratik qadriyatlarning abadiyligiga suyanish fazilatlarini tarbiyalash;

- yoshlarning yangilikka intilishi, tashabbuskorligi, erkin bozor iqtisodiyotiga tez ko'nikishi, yangi-yangi innovatsion g'oyalarini rag'batlantirish;

- sog'lom avlod tarbiyalash faoliyatini qo'llab-quvvatlash va barcha zarur imkoniyatlarni yaratish, sog'lom avlod tushunchasi sirasiga esa nafaqat jismoniy sog'lomlik, ichki ruhiy, psixologik, ma'naviy va mafkuraviy sog'lomlik unsurlarini kiritish, yoshlar sog'lomligini umuminsoniy va milliy qadriyatlarni negizida qurish;

- yoshlar kayfiyatları, manfaatlari va ijtimoiy-siyosiy ahvolini o'rganish va ilmiy tahlil etish bo'yicha turli sotsiologik tizimlar faoliyatini rivojlantirish, yoshlar ijtimoiy-siyosiy, iqtisodiy ahvoli monitoringini amalga joriy etish.

Адабиётлар/Литература/References:

1. 2022-2026 yillarga mo'ljallangan YAngi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasini "Insonga e'tibor va sifatli ta'lim yili"da amalga oshirishga oid davlat dasturi to'g'risida. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmoni. 28.02.2013. <https://president.uz/uz/lists/view/5980>.
2. Mirziyoev SH.M. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganining 24- yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdag'i ma'ruza. www.press-service.uz.
3. Lendering J. Empire of Lies: The Achaemenid Propaganda, 2005, p. 112-118.
4. Syme R. The Roman Revolution, 1939, p. 245-251.

5. Hornung E. Conceptions of God in Ancient Egypt: The One and the Many, 1971, p. 191-199.
6. Schwartz S. R. The Ancient Art of Psychological Warfare, 2018, p. 157-162
7. Quronboev Q. Rahbar ma'naviyati. -Toshkent, Tafakkur, 2017. – B. 237.
8. Jizzax viloyat "Istiqlol" Mintaqaviy tadqiqot markazi sotsiologik tadqiqot materiallari. 2023 y.
9. Masharipova G.K. Xorazm Ma'mun Akademiyasi allomalari tabiiy-ilmiy, ijtimoiy-falsafiy va ma'naviy merosining ijtimoiy tafakkur taraqqiyotiga ta'siri. Monografiya.- Toshkent: Navro'z nashriyoti, 2019.
10. Masharipova G.K. O'rta asrning buyuk kashfiyotlari - xorazmlik matematiklarining ilm-fan taraqqiyotiga qo'shgan hissalari. Monografiya. - Toshkent: Navro'z nashriyoti, 202.
11. Masharipova G.K. Shukronalik – milliy tarbiya asosidir. "Yoshlarda shukronalik va hayotga pozitiv yondashuvni mustahkamlash ijtimoiy barqarorlik omili sifatida" mavzusida ilmiy-amaliy konferensiya materiallari. – Toshkent, 2014.
12. Masharipova G.K. Yoshlar ongiga diniy bag'rikenglikni singdirish masalalari. "Dinshunoslik fanining metodologiyasi, yondashuvi va uslubiyatini takomillashtirishning dolzARB masalalari" mavzusidagi Respublika VII ilmiy konferensiyasining materiallari. – Toshkent, 2015, VII qism.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

Nº 8 (4) – 2024

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

**Ижтимоий-гуманитар фанларнинг
долзарб муаммолари**” электрон
журнали 2020 йил 6 август куни 1368-
сонли гувоҳнома билан давлат
рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
маъсулити чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой
тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-
уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).